

synet til Faren for Lynchjustits var bortfaldet, kunde disse Personer derfor løslades. De løsladte er saaledes for den alt overvejende Del Personer, der ved deres Optraeden under Besættelsen selv har givet Anledning til Interneringen og derfor ikke har noget rimeligt Krav paa Oprejsning eller Erstatning.

Det har imidlertid trods al anvendt Omhu været uundgaeligt, at det Materiale, der har dannet Grundlaget for Interneringerne, og som er samlet under farlige og vanskelige Forhold under Besættelsen, har været behæftet med Fejl, og at der derfor ved Gennemførelsen af Arrestationerne er sket Fejltagelser, saaledes at aldeles sagesløse Personer er blevet underkastet Internering. Disse Fejltagelser hidrører navnlig fra Navne- eller Bopælsforvekslinger, men det kan heller ikke udelukkes, at der er foretaget Interneringer paa Grundlag af Anmeldelser, som senere har vist sig ganske grundløse. De Mennesker, der saaledes er blevet interneret ved en Fejltagelse, har et utvivlsomt berettiget Krav paa Oprejsning og Erstatning for den Krænkelser, der er forvoldt dem. Efter de af Frihedsbevægelsen foreløbig tilvejebragte Oplysninger omfatter denne Gruppe ikke over ca. 300 Tilfælde i hele Landet.

Fra Frihedsbevægelsens Side har man som en foreløbig Foranstaltning udfærdiget Erklæringer af forskellig Farve og Indhold til de løsladte, saaledes at de Personer, hvis Internering efter de foreliggende Oplysninger skyldes en Fejltagelse, har faaet udleveret en hvid Erklæring, i hvilken det attesteres, at Interneringen har beroet paa en Fejltagelse, og at der intet foreligger for Arrestationsudvalget om, at den paagældende har begaaet nogen udansk Handling. Da disse Erklæringer udfærdiges uden nogen indgaaende Undersøgelse, kan de ikke danne Grundlag for en endelig Løsning af Spørgsmaalet om Oprejsning til de uforskyldt internerede.

De fra Internering løsladte Personer kan imidlertid ikke gaa frem efter Reglerne i Retsplejelovens Kap. 93 a om Oprejsning i Anledning af strafferetlig Forfølgning, der kun hjemler Mulighed for Erstatning for uforskyldt Anholdelse, Varetægtsfængsel og Straf, og der er derfor efter Justitsministeriets Opfattelse Trang til en Ordning, der aabner Mulighed for Oprejsning og Erstatning for Formueskade, Lidelse og Tort efter en betryggende Prøvelse af, hvorvidt den stedfundne Internering har været uforskyldt.

Da Interneringen som foran anført har

været en ganske ekstraordinær af Krigsforholdene begrundet Foranstaltning, bør de i Retsplejeloven fastsatte Betingelser for Tilkendelse af Erstatning ikke uden videre overføres paa de heromhandlede Tilfælde, ligesom det af samme Grund ikke findes hensigtsmæssigt at henlægge Behandlingen af disse Sager til de ordinære Domstole. Dertil kommer, at der, uanset at Antallet af Fejltagelser formentlig er meget ringe i Forhold til det store Antal Interneringer, dog maa paaregnes at fremkomme et saa betydeligt Antal Erstatningsbegæring, at det med en ordinær Domstolsbehandling vilde medføre en Belastning af Domstolene, som disse under de nuværende Forhold ikke kunde bære. Justitsministeret har derfor anset det for rettest, at disse Sager undergives en mere enkel og hurtig Behandling ved særlige Nævn, hvis Sæmmensætning yder en betryggende Garanti for en forsvarlig Behandling og Afgørelse.

Om disse Nævn, Oprejsningsnævnene og Ankenævnet, henvises til Lovforslagets §§ 3 og 7 og Bemærkningerne til disse Bestemmelser.

Til Lovforslagets enkelte Bestemmelser bemærkes:

Til § 1.

Som anført i de indledende Bemærkninger er det udfra de Synspunkter, der har ligget til Grund for Interneringerne, kun et meget begrænset Antal af de løsladte, der bør have Erstatning.

Ret til Erstatning er derfor kun tillagt Personer, hvem Interneringen er overgaaet uforskyldt, og der er i Stk. 2 givet en nærmere Bestemmelse af, hvornaar dette ikke er Tilfældet.

Til § 2.

Under Hensyn til det ikke ubetydelige Antal tildels ret ensartede Erstatningssager, som vil komme til Behandling, har Justitsministeriet anset det for rigtigt, at Erstatningerne for Lidelse og Tort principielt ydes efter en fast Sats, nemlig dels et Grundbeløb, der ydes som Godtgørelse for selve Interneringens Iværksættelse, og som i særlige Tilfælde kan forhøjes, dels et efter Interneringens Varighed beregnet Beløb.

Erstatning for Formueskade tilkendes derimod til Dækning af det beviste Tab.

Til § 3.

Oprejsningsnævnene er alene berettiget til at træffe Afgørelse i Spørgsmaal om Erstatning for uforskyldt Internering. Saa-